خبر

پاسخ عراقچی به ابهامات درباره کاهش تعهدات برجامی

معاون سیاسی وزیر خارجه به برخی ابهامات درباره کاهش تعهدات برجامی جمهوری اسلامی ایران پاسخ داد. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، سیدعباس عراقچی در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری شبکه دوی سیما در پاسخ به این سوال که برخی می‌گویند ایران به این دلیل به سقف تعیین شده برای تولید اورانیوم غنی شده و آب سنگین پایبند نیست که نمی‌تواند آنها را بفروشد، گفت: این یك سوء برداشت و سوء تفاهم بزرگ است و کاملا برداشتی اشتباه است. وی افزود: آمریکا مجوز خرید و فروش آب‌سنگین و اورانیوم را با این هدف لغو کرد که ما تولید این دو محصول را متوقف کنیم، اما ما گفتیم نه تولید را متوقف می‌کنیم و نه آنها را اساسا می‌فروشیم.

عراقچی در بخش دیگری از این گفت‌وگو با اشاره به این‌که در ۴۰ سال گذشته میزبان آوارگان از کشورهای همسایه بوده‌ایم، افزود: آوارگان در مجموع هشت میلیارد دلار برای کشورمان هزینه دارند و اگر تحریم‌ها اثر کند و فروش نفتمان به صفر برسد جمهوری اسلامی ایران مجبور است سیاست ویژه‌ای برای اقتصاد خود در نظر بگیرد و ممکن است نتوانیم به این شکل ادامه دهیم و از برادران و خواهران افغانستانی‌مان بخواهیم ایران را ترك کنند.

توضیح عراقچی درباره انتقادات

این بخش از سخنان معاون سیاسی وزیر خارجه درباره مهاجران افغانستانی با انتقادات زیادی مواجه شد که به دنبال آن عراقچی در گفت‌وگو با ایرنا با اظهار تعجب از برخی اظهارنظرها و برداشت‌های غلط از سخنانش با تاکید بر این‌که جمهوری اسلامی ایران کاملا با مسؤولیت‌های اسلامی، انسانی و بین‌المللی خود آشنا بوده و به آنها پایبند است، گفت: موضوع اخراج یا بازگرداندن مهاجران و پناهندگان به هیچ وجه در دستور کار دولت ایران قرار ندارد، اما این که گزینه‌های جدیدی در برابر آنها قرار داده شود امر جداگانه‌ای است.

مردم نباید هزینه سوءتدبیرها را بپردازند

خطیب جمعه تهران با تاکید بر ضرورت چاره‌اندیشی مسؤولان برای حل مشکلات کشور گفت: مردم حاضرند هزینه عزتشان را بدهند و در مواجهه با فشار اقتصادی مقاومت می‌کنند، اما هزینه سوء تدبیرها و تنبلی‌ها را که نباید بپردازند. به گزارش خبرگزاری صداو سیما، حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمدجواد حاج علی اکبری در خطبه‌های نماز جمعه تهران تصریح کرد: در حادثه سیل اخیر مسؤولان نشان دادند که چگونه می‌توانند وارد میدان شوند و دیدید مردم نیز چگونه با مسؤولان وارد عمل شدند. پس مسؤولان در جریان فشار اقتصادی نیز که نفوذی‌ها، احتکارچی‌ها، قاچاقچیان، منافقان، زیاده‌خواهان و عناصر زالوصفت به جان مردم افتاده‌اند می‌توانند از مردم کمك بگیرند و با برنامه ریزی و مشارکت آنها جلوی این سیل را نیز بگیرید و نگذارند مردم اذیت شوند. حاج علی اکبری افزود: این مشکلات راه‌حل دارد و مسؤولان باید از جوانان انقلابی کمك بگیرند و این مساله را حل کنند.

پاسخ تهدیدآمیز فرانسه به ضرب‌الاجل ایران یادآور بازی «پلیس بد» در مذاکرات برجام بود

مک دونالد!

گروه سیاسی

به دنبال تعیین ضرب‌الاجل ۶۰ روزه از سوی کشورمان برای اروپا، اعضای این اتحادیه که یك سال تمام صرفا با وعده و وعید تلاش کرده‌اند برجام را حفظ کنند با صدور بیانیه‌ای ضرب‌الاجل ایران را رد کردند.

این بیانیه از سوی فدریکا موگرینی مسؤول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و وزرای خارجه انگلیس، فرانسه و آلمان صادر شده و در آن ضمن درخواست از ایران برای ادامه پایبندی به برجام تاکید شده است: ما هرگونه اولتیماتوم از سوی ایران را رد می‌کنیم و تبعیت ایران از توافق هسته‌ای را براساس عملکرد آن و معاهده ان.پی.تی مورد ارزیابی قرار خواهیم داد.

در متن بیانیه اتحادیه اروپا آمده است: ما با نگرانی زیاد بیانیه ایران را در مورد تعهداتش در قبال توافق هسته‌ای مشاهده می‌کنیم و قویا از ایران می‌خواهیم همچنان به اجرای کامل تعهداتش تحت برجام ادامه دهد و از برداشتن گام‌های تنش‌زا بپرهیزد.

در کنار این بیانیه اروپا، رئیس‌جمهور فرانسه که کشورش در سال‌های اخیر همواره در اتخاذ مواضع ضدایرانی در میان کشورهای اروپایی پیشرو بوده است ضمن تهدید ایران به تحریم‌های جدید از ضرورت یافتن راه‌حلی برای موضوع موشکی ایران صحبت کرده است.

> اتحادیه اروپا با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد ضرب‌الاجل ۶۰روزه ایران را قبول ندارد، مقامات اروپایی هم در موضع‌گیری‌های جداگانه‌ای به تهدید ایران پرداختند

نکات عجیب بیانیه اروپا

بیانیه اروپا علاوه بر رد ضرب‌الاجل ایران، نکات عجیب و قابل تامل فراوانی دارد که قابل بررسی است.

ما به طور کامل متعهد به حفظ و اجرای کامل توافق هسته‌ای هستیم. این ادعا در حالی مطرح شده که اروپایی‌ها به‌جز اینستکس که یك اقدام نمادین و بی‌خاصیت در جهت مبادلات تجاری میان ایران و اروپاست هیچ اقدام عملیاتی در یك سال گذشته انجام نداده‌اند تا جایی که محمدجواد ظریف، وزیر خارجه کشورمان چند روز قبل در مصاحبه‌ای اعلام کرد میزان پایبندی اروپا به تعهداتش در برجام کمتر از یك درصد است.

این رفتار اروپایی‌ها بیش از همیشه نظر برخی تحلیلگران مبنی بر این‌که اروپا می‌خواهد بدون پرداخت هرگونه هزینه‌ای، برجام را که منفعت بسیاری برای آنها دارد پابرجا نگه دارد تایید می‌کند.

روایت اروپا از تعهدات قوی خود به برجام

از دیگر نکات قابل توجه در بیانیه اروپا این جمله است: ما به دنبال این هستیم تا ایران همچنان از فرمت‌ها و سازوکارهای تعیین شده تحت برجام از جمله کمیسیون مشترك برجام تبعیت کند.

این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران در یك سال گذشته از تمام سازوکارهای داخل برجام برای حل اختلافات استفاده و جلساتی را در سطح وزرای خارجه و معاونان سیاسی در کمیسیون مشترك برجام برگزار کرده است. حتی اقدام اخیر ایران در کاهش سطح تعهداتش نیز بر اساس بندهای ۲۶ و ۳۶ برجام صورت گرفته که به ایران اجازه می‌دهد در صورت تخلف طرف مقابل، به صورت جزئی یا کلی، پایبندی به تعهداتش را متوقف کند.

از جمله این‌که امضاکنندگان این بیانیه در کنار درخواست از ایران برای پایبندی به تعهداتش اعلام کرده‌اند اروپایی‌ها در بخشی از بیانیه‌شان هم از تعهدات قوی و محکم خود در برجام صحبت کرده و راه‌اندازی اینستکس را مصداقی برای این تعهدات آورده‌اند. در این بخش از بیانیه اروپا آمده است: ما تعهدات قوی و محکم‌مان را در قبال برجام یادآور می‌شویم که در این راستا به تلاش‌ها برای لغو تحریم‌ها به نفع مردم ایران اشاره می‌شود. ما از اعمال دوباره تحریم‌ها توسط آمریکا علیه ایران به دنبال خروج واشنگتن از توافق هسته‌ای متاسف هستیم.

در این بیانیه عنوان شد: ما مصمم به تداوم اقدامات برای ادامه تجارت قانونی با ایران از جمله از طریق عملیاتی کردن ابزار ساز وکار ویژه مالی ایران و اروپا (اینستکس) هستیم. ما از کشورهای غیرعضو در توافق هسته‌ای می‌خواهیم از انجام هرگونه اقدامی که مانع از توانایی طرف‌های باقیمانده برای اجرای کامل تعهداتشان می‌شود، جلوگیری کنند.

مکرون: باید برای موشك‌های ایران راه‌حلی یافت

البته زیاده‌طلبی‌های اروپا تمامی ندارد و حتی مقامات اروپایی در این شرایط بحرانی برجام هم از طرح مطالبات خارج از عرف خود کوتاه نمی‌آیند. جدیدترین موضع در این زمینه، متعلق به امانوئل مکرون رئیس‌جمهور فرانسه است که در مصاحبه‌ای از وجود برخی نواقص در برجام سخن گفته و تاکید کرده که باید برای برنامه موشك‌های بالستیك ایران راه‌حلی یافت.

مکرون در گفت‌وگویی با العربیه افزود: ایران باید به پایبندی به توافق هسته‌ای ادامه دهد اما این توافق نواقصی دارد که باید تکمیل شود.

وی پیش از نشست اتحادیه اروپا در رومانی در جمع خبرنگاران گفت: توافق هسته‌ای باید حفظ شود و امضاکنندگان این توافق باید هرکاری می‌توانند انجام دهند تا تضمین شود جمهوری اسلامی ایران به آن احترام می‌گذارد.

ژان ایو لودریان، وزیر خارجه فرانسه هم با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد اگر ایران تعهدات خود ذیل توافق هسته‌ای را اجرا نکند، مسئله احیای رژیم تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه جمهوری اسلامی روی میز خواهد بود.

همزمان با لودریان، فلورنس پارلی، وزیر دفاع فرانسه نیز در یک مصاحبه رادیویی گفت: تحریم یکی از چیزهایی است که بررسی خواهد شد. امروز تحریمی مرتبط با هسته‌ای از سوی اروپا بر ایران اعمال نشده زیرا ایران تا کنون همواره به تعهداتش عمل کرده است. اگر این تعهدات اجرا نشود، به‌طور معمول این بحث مطرح می‌شود.

بازهم پلیس بد

فرانسه در میان کشورهای اروپایی همواره سعی کرده نقش محوری ایفا کند و از همین رو در مقاطع مختلف نقش پلیس بد را برای خود برگزیده است. یکی از مهم‌ترین این مقاطع که هنوز از ذهن مردم ایران پاك نشده مربوط به زمان انجام مذاکرات برجام در وین است؛ جایی که وزرای خارجه ۵+۱ به همراه وزیر خارجه ایران به هتل کوبورگ وین رفته بودند تا آخرین رایزنی‌ها را درباره توافق هسته‌ای انجام دهند، اما ناگهان اعلام شد مذاکرات برای مدتی به تعویق افتاده است.

دلیل این مساله هم چیزی نبود جز برهم زدن بازی توسط لوران فابیوس وزیر خارجه وقت فرانسه؛ همین اتفاقات باعث شده بود لوران فابیوس به چهره‌ای منفور نزد ایرانیان در آن برهه تبدیل شود.

البته این بار به نظر می‌رسد کشورهای آلمان و انگلیس هم سعی می‌کنند پابه پای فرانسه موضع‌گیری‌های ضدایرانی داشته باشند؛ چرا که وزیر خارجه انگلیس هم در همان ساعات اولیه اعلام کاهش تعهدات ایران، نسبت به تبعات اقدام ایران هشدار داد و وزارت خارجه آلمان نیز در موضعی مشابه، ایران را نسبت به آنچه اقدامات تهاجمی می‌خواند تهدید کرد.

ظریف: اتحادیه اروپا فقط ابراز تاسف می‌کند

این‌گونه موضع‌گیری‌ها از سوی اروپا واکنش جمهوری اسلامی ایران را به همراه داشت و محمدجواد ظریف، وزیر خارجه در مطلبی در صفحه شخصی خود در توئیتر نوشت: بیانیه اتحادیه اروپا بیانگر این است که چرا برجام به اینجا رسیده است؛ ایالات متحده یك سال است برای اروپا - و بقیه دنیا - قلدری کرده و اتحادیه اروپا تنها می‌تواند ابراز «تاسف» کند.

ظریف افزوده است: اتحادیه اروپا به جای آن‌که از ایران بخواهد به طور یکجانبه به یك توافق چندجانبه پایبند باشد، باید به تعهدات خود ازجمله عادی‌سازی مناسبات اقتصادی عمل کند.

گام به گام تا خروج از برجام

سخنگوی شورای عالی امنیت ملی هم دیروز گفت: اگر طرف‌های خاطی به تعهدات خود در برجام بازنگردند، ایران گام به گام تا مرحله «خروج از برجام و در صورت نیاز بیشتر از آن» نیز پیش خواهد رفت.

کیوان خسروی به نتایج احتمالی روند فعلی اشاره کرد و گفت: دونتیجه به عنوان فرجام این مسیر قابل تحقق است که چگونگی تحقق آن به اصلاح رفتار مخاطبان اصلی این تصمیم وابسته است. درصورتی که طرف‌های خاطی به تعهدات پذیرفته شده در برجام بازگردند و به حقوق قانونی ایران احترام بگذارند و با تامین آن همراهی کنند، وضعیت اجرای تعهدات برجامی ایران چون گذشته ادامه می‌یابد. هر رخدادی غیر از تامین حقوق قانونی ایران، تداوم مسیر گام به گام طراحی شده بر اساس تصمیم جدید شورای عالی امنیت ملی را به دنبال خواهد داشت.

سخنگوی شورای عالی امنیت ملی با اشاره به این‌که تصمیم جدید ایران در کاهش تعهدات هسته‌ای ادامه مسیر دیپلماسی برای بازگرداندن طرف‌های خاطی به ریل تعهدات برجامی آنهاست، گفت این مسیر به‌صورت مرحله و بدون وقفه پیگیری خواهد شد.

بیش از این معطل اروپا نمانیم

فواد ایزدی / استاد دانشگاه

اتحادیه اروپا یك سال برای مدیریت شرایط به وجود آمده ناشی از خروج آمریکا از برجام فرصت داشت اما اقدامی انجام نداد. در حال حاضر هم هدف دولت جمهوری اسلامی از دادن فرصت ۶۰ روزه به اروپا این بود که به صورت شتابزده کاری انجام ندهیم اما اروپا به جای توجه به این موضوع از مهلت تعیین شده ایران ابراز ناراحتی کرده است.

بنابراین با توجه به موضع اروپا در مقابل ضرب‌الاجل ایران، جمهوری اسلامی می‌بایست همان اقداماتی را که قرار است پس از این ۶۰ روز انجام دهد آغاز کند و دوباره منتظر اروپا نماند.

البته باید این موضوع را بدانیم که دولت چنین کاری را نخواهد کرد زیرا سبك این دولت در تعاملات با اروپا و آمریکا وقت دادن بوده که نتیجه آن شرایط موجود است که هم تحریم‌های قبل از برجام را داریم و هم پس از برجام.

با توجه به شرایط موجود که برجام مرده است نباید کشور را بیش از این معطل کنیم. باید مرگ برجام را اعلام کنیم و در همین راستا چاره‌ای جز خروج از برجام نخواهیم داشت، زیرا گذشت زمان به نفع طرف مقابل در جهت امید بیشتر به تاثیر مثبت تحریم‌ها خواهد بود و ما بیشتر تحت‌تاثیر تحریم‌ها قرار خواهیم گرفت.

مجادله ترامپ و جان کری

رئیس‌جمهور آمریکا در تازه‌ترین اظهارات خود ضمن بیان دوباره رویایش مبنی بر این که مقامات ایران برای مذاکره با او تماس بگیرند، اتهاماتی را متوجه جان کری، وزیر خارجه پیشین این کشور کرد که با واکنش او روبه‌رو شد.

دونالد ترامپ در اظهارات اخیر خود ضمن تأکید بر نقض قانون لوگان توسط جان کری ادعا کرد: او با ایران صحبت کرده و می‌کند.

به گزارش ایرنا، رئیس جمهور آمریکا که پیشتر نیز برای مذاکره با مسؤولان ایران ابراز علاقه کرده بود، این بار نیز در یك نشست خبری گفت: کاری که آنها باید انجام دهند این است که با من تماس بگیرند و به صحبت بنشینند. دوست دارم آنها با من تماس بگیرند. جان کری زیادی با آنها صحبت می‌کند. کری به آنها می‌گوید تماس نگیرند. این نقض قانون لوگان است. صادقانه بگویم او باید به خاطر این مساله تحت پیگرد قرار بگیرد.

در عین حال سخنگوی جان کری در واکنش به این اظهارات ترامپ، اعلام کرد: هر چیزی که رئیس جمهور ترامپ امروز گفت، کاملا غلط است؛ ختم ماجرا. این سخنگو ادامه داد: او درباره واقعیت‌ها اشتباه می‌کند، درباره قانون اشتباه می‌کند و متأسفانه درباره نحوه استفاده از دیپلماسی برای امن نگه داشتن آمریکا نیز در اشتباه بوده است.